

بررسی پیش‌نویس «طرح اصلاحی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان»

با توجه به این که طرح بالا در کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در دست رسیدگی است و نظر به اهمیت آن برای مهندسان ساختمان کشور، هیأت مشورتی سازمان در چندین جلسه با اعضای خود و همکاری با کارگروه‌های دیگر چندین نامه و پیشنهاد به هیأت مدیره‌ی سازمان ارائه داده است که به شورای مرکزی و وزارت راه و شهرسازی ارسال شود تا در کمیسیون عمران مجلس برای تصویب در مجلس شورای اسلامی طرح گردد. متن‌های یاد شده در زیر به چاپ می‌رسد تا همکاران گرامی دیدگاه و نظرهای خود را نیز برای فصل‌نامه بفرستند.

جناب آقای مهندس سیف‌زاده

ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان فارس

موضوع: پیشنهادهایی برای اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

با سلام و احترام

نظم دادن به فعالیت حرفه‌ای و گروهی ساخت‌وساز، از سال ۱۳۵۱ مورد توجه دست‌اندرکاران و مسئولان کشور بوده و شاهد آن، پیش‌نویس دو قانون نظام مهندسان ساختمان و تأسیسات و نظام مهندسان معمار و شهرساز و نیز دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌هایی که به‌طور خودجوش توسط صاحب‌نظران ارائه شده، می‌باشد.

اگر فکر شود که این کنش و واکنش‌ها، بی‌بیهوده و بدون اثر بوده، بی‌انصافی است و تلاش‌های شمار زیادی از صاحب‌نظران که در این روند زحمت کشیده و خون دل خورده‌اند، بی‌اثر می‌ماند که شایسته نیست.

در سال ۱۳۷۴، سرانجام قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان تصویب و آیین‌نامه‌ی اجرایی آن یک سال بعد در سال ۱۳۷۵ ابلاغ شد. البته سازمان‌های نظام مهندسی در پاره‌ای از استان‌ها از سال ۱۳۷۰ تشکیل و فعالیت حرفه‌ای خود را آغاز کردند.

و اما این قانون که به نسبت قانون خوبی است، دارای اشکالاتی است که سازمان‌های نظام مهندسی و به ویژه سازمان فارس در نشریات خود بارها به آن‌ها اشاره کرده، مقاله‌های گوناگونی به رشته تحریر درآورده‌اند و از مسئولان درخواست رفع آن‌ها را کرده و پیشنهادهای اجرایی ارائه داده‌اند.

در دو سه سال اخیر که بحث لایحه‌ی اصلاحی قانون در مجلس شورای اسلامی مطرح شده، این سازمان نشست‌های زیادی در هیأت مشورتی خود داشته و روی آن کار کرده و نتیجه‌ی کارشان را برای هیأت مدیره‌ی استان و شورای مرکزی ارسال داشته‌اند تا سرانجام در تاریخ ۹۷/۳/۲۷ نشستی با حضور رییس وقت شورای مرکزی (آقای مهندس فرج‌اله رجبی) و جمعی از پیش‌کسوتان تشکیل و مقرر شد حاصل گفت‌وگوها و بحث‌ها و پیشنهادها به صورت مکتوب به ایشان داده شود تا در مجلس شورای اسلامی که خودشان نماینده‌ی شیراز نیز می‌باشند، مطرح کنند.

در پی آن، نشستی دیگر در تاریخ ۹۷/۳/۳۱ در سازمان استان با حضور گروهی از پیش‌کسوتان برگزار شد و جمع‌بندی مطالب توسط آقای مهندس اردشیر دیلمی و نگارنده، تهیه و برای ایشان جهت طرح در مجلس شورای اسلامی ارسال شد.

پیشنهادهای هیأت مشورتی که بر روی طرح اصلاحی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، متن پیشنهادی به منظور یکپارچه‌سازی نظام فنی ساخت‌وساز (در ۱۵ صفحه) مورخ دی ماه ۱۳۹۶ انجام پذیرفته است، به شرح زیر است:

۱- موارد زیادی اشتباه‌های چاپی و نگارشی در متن وجود دارد. فرض شده که این موارد در ویرایش نهایی اصلاح خواهد شد و در این جا به آن‌ها اشاره نشده است. البته متن قانون فعلی هم از ضرورت‌های ویرایشی بی‌نیاز نیست؛

۲- جایگزینی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به جای وزارت راه و شهرسازی به صلاح نیست و فعالیت سازمان نظام مهندسی ساختمان که به هر حال تنسيق امور مهندسی ساخت‌وسازهای بخش غیردولتی و خصوصی است، به شرح خدمات وزارت راه و شهرسازی نزدیک‌تر است؛ ضمن این که می‌توان در پاره‌ای زمینه‌ها از اطلاعات و روش‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نیز به نحو مطلوب بهره‌برداری کرد؛

۳- ماده‌ی ۲ اصلاحی و قانون - صفحه‌ی ۱

- متن بند ۳ قانون فعلی نسبت به متن اصلاحی، جامعیت بیشتری دارد و مناسب‌تر است؛

- بند ۱۱ اصلاحی به صورت زیر اصلاح شود:

- زمینه‌سازی ارائه‌ی خدمات مهندسی هماهنگ و مسئولانه در قالب همکاری‌های گروهی ثبت شده از طریق حضور بیش‌تر شرکت‌ها و اشخاص حقوقی صاحب صلاحیت، از جمله شرکت‌های مهندسان مشاور و پیمانکاران در طراحی، نظارت و اجرای ساختمان‌ها.

۴- ماده‌ی ۹ اصلاحی (ماده‌ی ۱۰ قانون) - صفحه ۵

ماده‌ی ۱۰- هریک از سازمان‌های استان یا شهرستان دارای هیأت مدیره و بازرسانی خواهد بود که از بین اعضای داوطلب واجد شرایط در رشته‌های اصلی موضوع ماده‌ی ۶ قانون برای یک دوره‌ی چهارساله انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آن‌ها بلامانع است، مشروط برای آن که بیش از دو دوره‌ی متوالی نباشد؛

۵- در ماده‌ی ۱۳ اصلاحی (ماده‌ی ۱۴ قانون): بهتر است اعضای هیأت ریسه برای همان یک سال انتخاب شوند تا در صورت نیاز، اصلاحات ضروری سریع‌تر انجام شود. البته انتخاب مجدد آن‌ها بلامانع است؛

۶- ماده‌ی ۱۴ اصلاحی (ماده‌ی ۱۵ قانون) - صفحه‌ی ۶

ماده ۱۵ - اهم وظایف و اختیارات هیأت مدیره‌ی سازمان استان و شهرستان، به شرح زیر است:

بند ۴- متن قانون قبلی کامل‌تر و جامع‌تر است و نیازی به تغییر موضوعی ندارد.

بند ۱۴- معرفی نمایندگان هیأت مدیره‌ی استان (و حسب مورد شهرستان) برای عضویت در کمیسیون‌های ماده‌ی (۵) و کمیسیون بند (ب) ماده‌ی ۱۵۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و همچنین، هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی در رسیدگی و تشخیص مالیات خدمات مهندسی اعضای سازمان.

بند الحاقی ۶ - همکاری با شهرداری‌ها در جهت تهیه‌ی شناسنامه‌ی فنی و ملکی با حفظ مسئولیت مهندسان ذی‌ربط، کنترل رعایت مقررات ملی ساختمان و ضوابط و معیارهای مرتبط نظام فنی و اجرایی کشور در همه‌ی خدمات مهندسی ارائه شده توسط اعضا؛

۷- ماده‌ی ۱۵ اصلاحی (ماده‌ی ۱۶ قانون) - صفحه‌ی ۷

ماده ۱۶- به منظور گسترش همکاری‌های حرفه‌ای و جلب مشارکت اعضا و کارشناسی دقیق‌تر مسایل ویژه‌ی هر یک از رشته‌های تخصصی موجود در سازمان، گروه‌های تخصصی مهندسان هر رشته تشکیل می‌شود. چگونگی فعالیت و مدیریت گروه‌ها و انتخاب هیأت ریسه و شرح وظایف و اختیارات آن‌ها در نظام‌نامه‌ای که توسط شورای مرکزی تهیه و ابلاغ می‌شود، مشخص خواهد شد؛

۸- ماده‌ی ۱۶ اصلاحی (ماده‌ی ۱۷ قانون) - صفحه‌های ۷ و ۸

ماده‌ی ۱۷- هر سازمان استان دارای یک شورای انتظامی متشکل از یک نفر حقوق‌دان به معرفی رییس دادگستری استان و چهار نفر مهندس عضو است. دو نفر از مهندسان شورای انتظامی توسط هیأت مدیره‌ی استان و دو نفر دیگر توسط مجمع عمومی انتخاب و برای صدور حکم به شورای مرکزی معرفی و با حکم شورای مرکزی برای مدت ۴ سال منصوب می‌شوند. انتخاب مجدد آن‌ها جز برای بیش از دو دوره‌ی متوالی، بلامانع است. امور انتظامی سازمان شهرستان در شورای انتظامی استان رسیدگی می‌شود.

- تبصره‌ی ۳ ماده‌ی ۱۷ - رسیدگی به شکایت از اعضای هیأت مدیره، اعضای شورای انتظامی، بازرسان و هیأت ریسه‌ی مجمع عمومی استان‌ها در شورای انتظامی سازمان مهندسی کشور انجام می‌شود؛

۹- ماده‌ی ۱۹ اصلاحی (ماده‌ی ۲۰ قانون) - صفحه‌های ۸ و ۹

ماده‌ی ۲۰- شورای مرکزی ... اعضای شورای مرکزی باید علاوه بر عضویت در هیأت مدیره‌ی سازمان‌های استان (یا شهرستان)، دارای سابقه‌ی بیش از پانزده سال ارائه‌ی خدمات مستقیم مهندسی در زمینه‌های طراحی، نظارت یا اجرا و یا به همان مدت، سوابق علمی، پژوهشی و آموزشی معتبر باشد؛

۱۰- ماده‌ی ۲۱ اصلاحی (ماده‌ی ۲۲ قانون) - صفحه‌ی ۱۰

- بهتر است دوره‌ی مسئولیت سایر اعضای هیأت ریسه، همان یک سال باشد؛

۱۱- ماده‌ی ۲۳ اصلاحی (ماده‌ی ۲۴ قانون) - صفحه‌ی ۱۰

ماده‌ی ۲۴- شورای انتظامی نظرات شورای انتظامی نظام مهندسی با اکثریت سه رأی موافق، قطعی و لازم‌الاجرا است. انتخاب مجدد اعضای شورای انتظامی مجاز است، مشروط بر آن که بیش از دو دوره‌ی متوالی نباشد؛

۱۲- ماده‌ی ۳۱ اصلاحی (ماده‌ی ۳۳ قانون) - صفحه‌ی ۱۲. همان ماده‌ی ۳۳ قانون قابل اجراست؛

۱۳- ماده‌ی ۳۴ اصلاحی (ماده‌ی ۳۶ قانون) - صفحه‌ی ۱۳

ماده‌ی ۳۶- سازمان با همکاری شورای عالی نظام فنی و اجرایی کشور، نسبت به مدیریت و برنامه‌ریزی هدفمند برای آموزش و ترویج ضوابط فنی و اجرایی کشور، مقررات ملی ساختمان و معرفی فن‌شناسی‌های نوین ساختمان و ارزیابی کیفیت خدمات مهندسی ارائه شده توسط مهندسان در حوزه‌ی شمول این قانون در سطح کشور، اقدام می‌کند؛

۱۴- ماده‌ی ۳۵ (ماده‌ی ۳۷ قانون) - صفحه‌ی ۱۴. همان ماده‌ی ۳۷ قانون قابل اجراست؛

۱۵- در همه‌جا، سازمان برنامه و بودجه (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی)، حسب مورد به شورای عالی نظام فنی و اجرایی کشور یا یکی از زیرگروه‌های آن تغییر یابد؛

۱۶- انتخاب هیأت اجرایی انتخابات هیأت مدیره‌های سازمان استان (موضوع بند الحاقی بند ۴ ماده‌ی ۲۱) بهتر است توسط خود سازمان‌های استان صورت پذیرد؛

۱۷- در ماده‌ی ۳۵، مسئولیت نظارت عالی بر اجرای ضوابط و مقررات شهرسازی، پیشنهاد می‌شود کماکان بر عهده‌ی وزارت راه و شهرسازی بوده؛ لیکن این وزارت‌خانه با همکاری وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، شرکت‌هایی را تشخیص صلاحیت نماید که از مهندسان باتجربه که عملاً خدمات مهندسی مطروحه در ماده‌ی ۴ را انجام نمی‌دهند، تشکیل شود و این شرکت‌ها ضمناً کار بازرسی و نظارت حاکمیتی را انجام دهند و در واقع، وزارت راه و شهرسازی وظیفه‌ی خود را به این شرکت‌ها تفویض نماید؛

۱۸- در ماده‌ی ۴۰ به جای ارقام ریالی، بهتر است مانند ضوابط کانون کارشناسان، درصدی از موارد تخلف ذکر شود؛

۱۹- در مورد پیشنهاد عضویت مهندسان پیش‌کسوتی که عضو هیأت‌مدیره‌ی استان‌ها نیستند ولی حضورشان در شورای مرکزی می‌تواند مؤثر باشد، به این‌گونه باشد که در نشست هیأت عمومی که دستور کار آن انتخابات شورای مرکزی است، انتخاباتی هم از بین مهندسان پیش‌کسوت غیر عضو هیأت‌مدیره‌های برگزیده‌ی سازمان‌های استان‌ها، صورت پذیرد و تعدادی از آن‌ها برگزیده شوند که بتوانند در نشست‌های شورای مرکزی حضور یافته و در موارد پیش آمده، نظریه ابراز دارند؛

۲۰- بهتر است در اصلاحیه‌ی قانون، به رعایت ضوابط حفظ محیط زیست در طرح‌های اجرایی، تأکید بیشتری شود؛

۲۱- از سازمان‌های استان‌های دیگر نیز، نظرخواهی به عمل آید و فرصت بیشتری قبل از تصویب به آن‌ها داده شود؛

۲۲- قوانین دیگر مانند قانون شهرداری‌ها که با این قانون مغایرت دارد، ملغی شود؛

۲۳- در تنظیم این متن، فرض بر آن بوده است که بسیاری از موارد مهمی که در قانون نیامده یا توضیح کامل داده نشده است، در آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون به صورت شفاف و روشن بیان خواهد شد.

خواهشمند است دستور فرمایید این پیشنهادهای جهت شورای محترم مرکزی و دفتر تشکل‌های حرفه‌ای وزارت راه و شهرسازی ارسال گردد تا در صورت موافقت در لایحه‌ی اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در مجلس شورای اسلامی مورد توجه قرار گیرد.

با سپاس - مسئول هیأت مشورتی سازمان

محمدرضا راهنما

شماره:
تاریخ:
پوسته:

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان فارس

ب‌نام خدا

جناب آقای مهندس سیف زاده

ریاست محترم سازمان

با سلام.

احتراماً، پیرو نامه شماره ۲۸۱ ف مورخ ۹۷/۱۰/۱۹ و عطف به نامه شماره ۹۷/۴۸۶۳۲/د مورخ ۹۷/۱۰/۲۶ دبیر محترم هیأت رئیسه باستحضار می‌رساند که در جلسه مورخ ۹۷/۱۱/۲۱ با حضور نگارنده و آقای مهندس لاهوتی مقدم پیشنهاد‌های ارائه شده در نامه ۲۸۱ ف ۹۵۶۵۰ مورخ ۹۷/۱۰/۱۹ بررسی و اصلاحاتی به شرح زیر اعمال شد:

۱- تبصره ۳ ماده ۱۷ صفحه ۸ به شرح زیر اصلاح شود:

رسیدگی به شکایت از اعضای هیأت مدیره، اعضای شورای انتظامی، بازرسان و هیأت رئیسه مجامع عمومی استان‌ها در شورای انتظامی هم عرض مطرح و رأی تجدید نظر توسط شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی کشور انجام شود.

۲- در ماده ۴ طرح اصلاح قانون مورخ دی ماه ۱۳۹۶ (صفحه ۲) پاراگراف یکی مانده به آخر با دقت نظر بیشتری نگاشته شود که آیا "فراهم گردد" درست است یا "فراهم نگردد"

خواهشمند است دستور فرمائید نامه نامبرده در بالا همراه با این اصلاحیه جهت شورای مرکزی و دفتر تشکل‌های حرفه‌ای وزارت راه و شهرسازی ارسال گردد تا در لایحه‌ی اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در مجلس شورای اسلامی مورد توجه قرار گیرد.

اقدام کننده: محمدرضا راهنما رئیس هیأت مشورتی به تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۱۵ به شماره داخلی: ۹۷/۵۱۵۹۹/د

فارس، شیراز، بلوار ساربان، آتشی نیلان نازی کهرپسی: ۷۱۸۴۷۵۵۳۵۴ تلفن: ۰۷۱-۳۶۴۸۸۰۹۴-۹۹-۰۷۱-۳۶۴۸۸۰۱۶-۳۶۴۸۸۰۱۶ وبسایت: WWW.FCEO.IR ایمیل: INFO@FCEO.IR